

AKMENĖS RAJONO
JAUNIMO IR
SUAUGUSIŲJŲ
ŠVIETIMO CENTRAS

AKMENĖS RAJONO JAUNIMO IR SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO CENTRO PROFESINIO ORIENTAVIMO SPECIALISTĖS JURGITOS VALČIKAITĖS-ŠIDLAUSKIENĖS UGDYMO KARJERAI 2023 M. VEIKLOS REZULTATŲ ATASKAITA

Akmenės rajono jaunimo ir suaugusiųjų švietimo centre profesinio orientavimo (karjeros ugdymo) paslaugas teikia Jurgita Valčikaitė-Šidlauskienė, šias pareigas einanti nuo 2022 m. lapkričio 3 d. Iki 2023 m. rugsėjo profesinio orientavimo veiklos vykdytos Akmenės rajono jaunimo ir suaugusiųjų švietimo centre, Akmenės rajono Kruopių pagrindinėje mokykloje, Naujosios Akmenės „Saulėtekio“ progimnazijoje ir Akmenės rajono Dabikinės Vladimiro Zubovo mokykloje. Nuo 2023 m. rugsėjo 1 d. profesinio orientavimo paslaugos perduotos kitam specialistui.

Karjeros specialisto tikslas – teikti karjeros ugdymo(si) paslaugas Akmenės rajono mokyklose, vesti profesinio orientavimo užsiėmimus, konsultuoti ir teikti pagalbą renkantis profesinį kelią ne tik mokiniams, bet ir tėvams/globėjams, mokytojams bei klasių vadovams.

Ugdymas karjerai apima keturias sritis: savęs pažinimo, karjeros galimybių pažinimo, karjeros planavimo ir karjeros įgyvendinimo.

Profesinis informavimas. Sudarytos sąlygos gauti ir aptarti informaciją apie mokymosi ir darbo galimybes (t. y. mokymo ir studijų programas, mokymo formas, įgyjamas kompetencijas ir kvalifikacijas, mokymosi sąlygas, profesinės veiklos ir užimtumo sritis, darbo rinką ir jos pokyčių prognozes (pavyzdžiui, kvalifikacijų paklausą, atlyginimus). Profesinis informavimas apima ir profesinį veiklinimą – veiklas, kurių metu mokiniams padedama aktyviai pažinti įvairias užimtumo sritis, profesijų ypatumus ir karjeros galimybes, kausti darbo patirtį, ugdytis profesinę motyvaciją ir planuoti būsimą karjerą. Šiam tikslui gali būti organizuojamas darbo veiklos stebėjimas, praktinė veikla ir mokymas įmonėse, įstaigose arba virtualiojoje erdvėje, įgytos patirties aptarimas ir kita veikla.

Profesinis konsultavimas – sudaromos galimybės pažinti, įvertinti ir aptarti individualias savybes, galinčias turėti įtakos karjerai (mokymuisi įvairiose pakopose, darbui), padedama spręsti klausimus, susijusius su karjeros planavimu – mokymusi ir profesinės veiklos rinkimusi, be to spręsti karjeros

problemas, susijusias su socialiniais, sveikatos, psichologiniais veiksniais.

Profesinio orientavimo tikslas – padėti mokiniams išsiaiškinti būsimos profesinės karjeros tikslus, susipažinti su darbo pasauliu ir padėti jiems įgyti gebėjimų profesinei karjerai planuoti.

Pagrindiniai uždaviniai:

Supažindinti mokinius su įvairiomis profesijomis ir specialybėmis;

Supažindinti mokinius su profesinėmis mokyklomis, rengimo centrais, aukštosiomis mokyklomis;

Padėti mokiniams atskleisti jų interesus, gebėjimus, vertybes, tikslus kurie susiję su profesijos pasirinkimu;

Suteikti žinių apie darbo rinką ir darbo paiešką;

Bendradarbiauti su mokymo įstaigomis, profesinio rengimo centrais, aukštosiomis mokyklomis.

Profesinio orientavimo veiklos kryptys:

Tyrimai;

Pokalbiai, diskusijos;

Konsultacijos;

Susitikimai

Išvykos (mokymo; įstaigas, parodas) ir renginiai;

Informacijos rinkimas ir kaupimas.

Ugdymo karjerai planavimas – metinis profesinio orientavimo specialisto veiklos planas, apibrėžiantis ugdymo karjerai tikslus kalendoriniams metams.

Ugdymo karjerai veiklos ataskaita atspindi 2023 m. kalendorinių metų veiklos rezultatus, įrėminančius profesinio orientavimo specialisto tiesioginio darbo rezultatus (pamokos, konsultacijos, renginiai, profesinis veiklinimas ir kt.), asmeninį profesinį tobulėjimą ir ugdymo karjerai paslaugų plėtrą Akmenės rajone apskritai.

Profesinio orientavimo mokyklose rodiklius apibrėžia LR Vyriausybės 2022 m. rugpjūčio 24 d. patvirtintas „Profesinio orientavimo teikimo tvarkos aprašas“.

I DALIS KONTAKTINIS DARBAS SU MOKINIAIS

AKMENĖS RAJONO JAUNIMO IR SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO CENTRAS

Akmenės rajono jaunimo ir suaugusiųjų švietimo centre 2023 m. profesinio orientavimo paslaugos suteiktos 163 moksleiviams, iš kurių:

- 119 moksleivių (7-IV, socialinių įgūdžių kl.) suteiktos ugdymo karjerai paslaugos (pamokos/seminarai/testavimas) (24 *online* užsiėmimai) ir informavimas (informacija apie studijų/darbo galimybes, aktualius mokymus, renginius ir kt.); 9 moksleiviams (socialinių įgūdžių klasė) teiktos grupinės ir asmeninės konsultacijos (9 užsiėmimai);
- 14 moksleivių teiktos individualios profesinio orientavimo konsultacijos;
- 30 moksleivių teiktos karjeros planavimo paslaugos (individualios konsultacijos ir pagalba sudarant karjeros planą).

Ataskaitos duomenys aprėpia ne mokslo, bet kalendorinius metus, svyruojantis moksleivių skaičius (vidurkis ~ 350 mokinių).

Skaitlingumo aspektu, profesinio orientavimo paslaugos suteiktos 46% įstaigos moksleivių.

Apklausa, vykdyta 2023 m. spalio-lapkričio mėnesiais metu, mokyklos ugdytiniams suteikta galimybė anonimiškai išreikšti nuomonę apie profesinio orientavimo paslaugų kokybę ir prieinamumą. Apklausoje dalyvavo 82 respondentai (~ 23,5% moksleivių). Remiantis 2023 m. kontaktinio darbo rodikliais ir apklausos rezultatais, žemiau pateikiam profesinio prirentavimo paslaugų Akmenės rajono jaunimo ir suaugusiųjų švietimo centre **SSGG** analizė:

<i>Stiprybės</i>	<i>Silpnybės</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Profesinio orientavimo paslaugų prieinamumas (~ 46 %); • Informacijos apie profesinio orientavimo (karjeros) paslaugas pasiekiamumas (remiantis apklausos duomenimis – 52%); • Komunikacija socialiniuose tinkluose (Karjeros spot'as); • Lankstus užsiėmimų laikas (prisitaikymas prie dirbančių moksleivių). 	<ul style="list-style-type: none"> • Profesinis orientavimas nėra privalomas (užsiėmimuose savanoriškai dalyvauja tik norintys ir suinteresuoti mokiniai – apklausos duomenimis – 32%); • Didelė dalis mokyklos moksleivių – suaugę, darbus turintis asmenys, tad didelei daliai besimokančiųjų karjeros paslaugos nėra reikalingos – apklausos duomenimis – 44%); • Ypač menkas susidomėjimas karjeros ugdymui skirtuose renginiuose (tiek fiziniuose, tiek nuotoliniuose – apklausos duomenimis – 28%).
<i>Galimybės</i>	<i>Grėsmės</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Įtraukti bent 2-3 privalomus užsiėmimus visiems įstaigos moksleiviams; • Aktyvesnė komunikacija e-dienyne, kuriame, apklausos duomenimis, informacija pasiekama geriausiai (40%); • Pasitelkti tiesioginę komunikaciją (el. paštas; telefonas); • Interaktyvesni užsiėmimai. • Galimybė teikti konsultacijas savaitgaliais (dirbantiems asmenims). 	<ul style="list-style-type: none"> • Ribotas susidomėjimas mokslu apskritai – apklausos duomenimis – 40%); • Menkas suinteresuotumas planuoti karjerą – apklausos duomenimis – 20%); • Nenoras keisti pasirinkto/esamo karjeros kelio, dėl ko karjeros ugdymo paslaugos tampa neaktualios – apklausos duomenimis – 34%).

AKMENĖS RAJONO KRUOPIŲ PAGRINDINĖ MOKYKLA

Akmenės rajono Kruopių pagrindinėje mokykloje profesinio orientavimo paslaugos suteiktos 2023 m. profesinio orientavimo paslaugos suteiktos 66 moksleiviams, iš kurių:

- 66 moksleiviams (5-10 kl.) suteiktos ugdymo karjerai paslaugos (pamokos/seminarai/testavimas) (20 pamokų) ir informavimas (informacija apie studijų galimybes, aktualius renginius ir kt.);
- 12 moksleivių (8-10 kl.) teiktos grupinės ir asmeninės konsultacijos (14 užsiėmimų);
- 8 moksleiviams suteiktos karjeros planavimo paslaugos (pagalba sudarant asmeninį karjeros planą), teikta pagalba keičiant mokyklą ir kt.;
- 4 moksleiviams suteikta profesinio veiklinimo paslauga (1 dienos savanorystės).
- Surengta išvyka į Šiaulių technologijų mokymo centrą (Karjeros dienos renginį), suorganizuotas susitikimas su įstaigos vadovu ir ekskursija;
- Pradinių klasių moksleiviams profesinio orientavimo paslaugos nesuteiktos dėl karjeros specialisto ir pradinių klasių pamokų/užimtumo nesuderinamumo.

Ataskaitos duomenys aprėpia 2022-2023 mokslo metus. Profesinio orientavimo specialisto turimais duomenimis, mokykloje aptariamaisiais mokslo metais mokėsi 106 mokiniai. **Skaitlingumo aspektu, profesinio orientavimo paslaugos suteiktos ~ 62,3% moksleivių.**

Apklausa, vykdyta 2023 m. spalio-lapkričio mėnesiais metu, mokyklos ugdytiniams suteikta galimybė anonimiškai išreikšti nuomonę apie profesinio orientavimo paslaugų kokybę ir prieinamumą. Apklausoje dalyvavo 45 respondentai – 5-10 kl. moksleiviai (~ 44,2% moksleivių). Remiantis 2023 m. kontaktinio darbo rodikliais ir apklausos rezultatais, žemiau pateikiam profesinio prirentavimo paslaugų Akmenės rajono Kruopių pagrindinės mokyklos SSGG analizė:

<i>Stiprybės</i>	<i>Silpnybės</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Profesinio orientavimo paslaugų prieinamumas (~ 62,3 %); • Komunikacija socialiniuose tinkluose (Karjeros spot'as); • Lankstus užsiėmimų laikas (prisitaikymas prie dirbančių moksleivių); • Įdomūs užsiėmimai (apklausos duomenimis karjeors ugdymo pamokas įdomiomis laiko 51% apklaustųjų). 	<ul style="list-style-type: none"> • Žemas informacijos apie profesinio orientavimo (karjeros) paslaugas pasiekiamumas (remiantis apklausos duomenimis – 30%) – sietina su menku susidomėjimu karjeros galimybėmis ir apklausos dalyvių amžiumi. • Informaciją, apie profesinio orientavimo paslaugas seka tik 30% moksleivių; • Ypač menkas susidomėjimas karjeros ugdymui skirtuose renginiuose (tiek fiziniuose, tiek nuotoliniuose – apklausos duomenimis – 52%).
<i>Galimybės</i>	<i>Grėsmės</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Įtraukti bent 2-3 privalomus užsiėmimus visiems mokyklos moksleiviams; • Aktyvesnė komunikacija su klasių vadovais ir mokyklos internetiniame puslapyje (šiuos kanalus, kaip labiausiai pasiekiamus gauti informaciją nurodė 40% apklausos dalyvių); • Interaktyvesni užsiėmimai. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ribotas susidomėjimas mokslu apskritai – apklausos duomenimis – 40%; • Menkas suinteresuotumas planuoti karjerą – apklausos duomenimis – 46%) – sietina su apklausos dalyvių amžiumi; • Sąmoningas nesidomėjimas karjeros aktualijomis, savanoryste, užklasine veikla (kaip neaktualius pasiūlymus nurodė 46% apklaustųjų).

NAUJOSIOS AKMENĖS SAULĖTEKIO PROGIMNAZIJA

Naujosios Akmenės „Saulėtekio“ progimnazijoje profesinio orientavimo paslaugas teikti ataskaitą rengiantis asmuo pradėjo 2023 m. kovo mėnesį, todėl duomenys aprėpia 2023 m. kovo mėn. – 2023 m. lapkričio 27 d. laikotarpį, į kurį įsiterpia ir moksleivių vasaros atostogos.

Naujosios Akmenės „Saulėtekio“ progimnazijoje profesinio orientavimo paslaugos suteiktos 2023 m. profesinio orientavimo paslaugos suteiktos 512 moksleivių, iš kurių:

- 337 moksleiviams (5-8 kl.) suteiktos ugdymo karjerai paslaugos (pamokos/seminarai/testavimas) (56 pamokos) ir informavimas (informacija apie studijų galimybes, aktualius renginius ir kt.);
- 175 moksleiviams (1-4 kl.) suteiktos įvadinės ugdymo karjerai paslaugos (9 pamokos), orientuotos į savęs pažinimą ir darbo bei karjeros sampratų visuomenėje pristatymą.
- 18 moksleivių (8 kl.) teiktos asmeninės konsultacijos (38 užsiėmimai);
- 8 moksleiviams suteiktos karjeros planavimo paslaugos (pagalba sudarant asmeninį karjeros planą), teikta pagalba keičiant mokyklą ir kt.;
- Dalintasi informacija apie aktualius renginius, Jaunimo savanoriška tarnyba, šešėliavimo galimybės;
- 6 moksleiviams suteikta profesinio veiklinimo paslauga (1 dienos savanorystės).

Profesinio orientavimo specialisto turimais duomenimis, mokykloje aptariamaisiais mokslo metais mokėsi 701 moksleivis. **Skaitlingumo aspektu, profesinio orientavimo paslaugos suteiktos ~ 73 % moksleivių.**

Apklausa, vykdyta 2023 m. spalio-lapkričio mėnesiais metu, mokyklos ugdytiniams suteikta galimybė anonimiškai išreikšti nuomonę apie profesinio orientavimo paslaugų kokybę ir prieinamumą. Apklausoje dalyvavo 148 respondentai – 5-8 kl. moksleiviai. Apklausoje dalyvavo (~ 44,2% tikslinės grupės moksleivių). Ši amžiaus grupė pasirinkta dėl didesnio suinteresuotumo ateities perspektyvomis ir didesniu ugdymo karjerai teikiamų paslaugų skaičiumi. Remiantis 2023 m. kontaktinio darbo rodikliais ir apklausos rezultatais, žemiau pateikiama profesinio pririentavimo paslaugų Naujosios Akmenės „Saulėtekio“ progimnazijos SSGG analizė:

<i>Stiprybės</i>	<i>Silpnybės</i>
<ul style="list-style-type: none"> Profesinio orientavimo paslaugų prieinamumas (~ 73 %); Aukštas informacijos pasiekiamumas el. dienyne (~58% moksleivių dienyne nurodė kaip pagrindinę komunikacijos priemonę); Aktyvus pedagogų įsitraukimas, mokyklos vadovybės suinteresuotumas ugdymo karjerai užtikrinimui; Įdomūs užsiėmimai (apklausos duomenimis karjeros ugdymo pamokas įdomiomis laiko 56% apklaustųjų). 	<ul style="list-style-type: none"> Nepakankamas informacijos apie profesinio orientavimo (karjeros) paslaugas pasiekiamumas (remiantis apklausos duomenimis – 48%) – sietina su menku susidomėjimu karjeros galimybėmis ir apklausos dalyvių amžiumi. Menkas suinteresuotumas pažinti save – 40 % moksleivių neužsiima jokia užklasine veikla. Ypač menkas susidomėjimas karjeros ugdymui skirtuose renginiuose (tiek fiziniuose, tiek nuotoliniuose – apklausos duomenimis – 55%).
<i>Galimybės</i>	<i>Grėsmės</i>
<ul style="list-style-type: none"> Įtraukti bent 2-3 privalomus užsiėmimus visiems mokyklos moksleiviams (šiuo metu karjeros ugdymo pamokos vyksta tik klasės valandėlių arba laisvų pamokų (langų) metu); Interaktyvesni užsiėmimai; Daugiau renginių. 	<ul style="list-style-type: none"> Ribotas susidomėjimas mokslu apskritai – apklausos duomenimis – 30%); Menkas suinteresuotumas planuoti karjerą – apklausos duomenimis – 73%) – sietina su apklausos dalyvių amžiumi; Sąmoningas nesidomėjimas karjeros aktualijomis, savanoryste, užklasine veikla (kaip neaktualius pasiūlymus nurodė 60,7% apklaustųjų).

AKMENĖS RAJONO DABIKINĖS VLADIMIRO ZUBOVO MOKYKLA

Akmenės rajono Dabikinės Vladimiro Zubovo mokykloje 2022 m. – 2023 m. profesinio orientavimo paslaugos suteiktos ~70 moksleivių, iš kurių:

- ~ 70 moksleivių (1-4 spec., 1-4 lav., 5 spec., 6 spec., 7-8 lav., 7-8 spec., 9-10 spec., 9-10 lav., 1a-3a soc.įg., 1b-3b soc.įg.) suteiktos ugdymo karjerai paslaugos (15 interaktyvių užsiėmimų-pamokų);
- Surengta išvyka-susitikimas su Akmenės rajono ugniagesių komanda;
- Surengta išvyka-susitikimas su Joniškio Žemės Ūkio mokyklos bendruomene, dalyvauta edukacijoje, ekskursijoje;
- Užmegzti bendradarbiavimo ryšiai su Joniškio Žemės ūkio mokykla ir Šiaulių technologijų mokymo centru, siekiant suteikti galimybę negalia turintiems jaunuoliams įgyti profesiją.

Ataskaitos duomenys aprėpia 2022-2023 m. m. Profesinio orientavimo specialisto turimais duomenimis, mokykloje aptariamaisiais mokslo metais mokėsi 76 mokiniai.

Skaitlingumo aspektu, profesinio orientavimo paslaugos suteiktos 89,7% įstaigos moksleivių.

Kadangi dauguma moksleivių susiduria su įvairiomis negalios formomis, apklausa apie ugdymo karjerai paslaugas nebuvo inicijuota. Šioje įstaigoje didžiausias dėmesys skirtas bendradarbiavimui su mokyklos bendruomene, pedagogais. Pagal poreikį, pateiktos rekomendacijos, kur ir kokiomis sąlygomis vaikai, turintys negalią ar kitų specialiųjų poreikių, gali siekti įgyti jų galimybėms pritaikytą profesinį išsilavinimą.

II DALIS KITA VEIKLA

2022-2023 m. m. pradėti profesinio orientavimo darbai pirmiausia sietini su informacijos, apie tokių paslaugų prieinamumą rajone sklaida. Šiam tikslui pasiekti buvo:

- sukurtas Facebook puslapis „Karjeros spotas“;
- parengta vizualinė medžiaga ir plakatai mokykloms;
- parengta medžiaga internetinei svetainei;
- parengta medžiaga mokyklų bendruomenėms, auklėtojams;
- inicijuoti susitikimai su mokyklų bendruomenėmis, siekiant užmegzti glaudų ryšį su klausių vadovais ir kitais darbuotojais, atsakingais už švietimo programų įgyvendinimą;
- aktyviai dalintasi informacija apie karjeros galimybes su rajono jaunimo organizacijomis;
- bendradarbiaujant su Akmenės r. jaunimo ir jaunimo organizacijų sąjunga „Jaunimo apskritis stalas“, mokyklose pristatyta Jaunimo savanoriškos tarnybos programa, jaunimo organizacijos ir įstaigos, kuriose galima atlikti savanorišką veiklą tiek programos rėmuose, tiek savarankiškai, siekiant artimiau pažinti profesiją.

Greta kitų veiklų minėtini bendradarbiavimo susitikimai su Joniškio ŽUM ir Šiaulių Technologijų mokymo centru, bendradarbiaujant su Akmenės rajono savivaldybe ir Akmenės r. jaunimo ir jaunimo organizacijų sąjunga „Jaunimo apskritis stalas“ surengta savivaldybės „Asistento diena“ ir mokymai „Kas per velnias ta karjera“?, visoms mokykloms parengti kalendorinius metus aprėpiantis profesinio orientavimo (karjeros ugdymo) planai.

Aktyviai dalyvauta asmeninio tobulėjimo renginiuose, mokymuose, seminaruose, sėkmingai baigti NŠA inicijuoti 200 val. trukmės profesinio orientavimo specialistų rengimo mokymai, įsitraukta į kitas, atskirų mokyklų bendruomenėms aktualias veiklas.